

Cursusjaar
2009 - 2010

V A V O
mavo/vmbo-tl, havo en vwo
voor (jong) volwassenen

Oude regeling
TWEEDE FASE
vwo top

Inhoud

Een goede basis

1. Hoe ziet de opleiding eruit?
  - 1.1 Inleiding
  - 1.2 Keuze uit vier profielen
  - 1.3 Studielast
  - 1.4 Het totale pakket
  - 1.5 Leren per vak
  - 1.6 Vrijstellingsregelingen

2. Vwo top: vakken, studielast, vervolgopleidingen
  - 2.1 Het gemeenschappelijk deel
  - 2.2 Profielen
  - 2.3 Vrije deel
  - 2.4 Overzicht examenvakken tweede fase vwo-top

3. Het examen
  - 3.1 Het schoolexamen
  - 3.2 Wanneer bent u geslaagd voor uw examen?

4. Hoe werken we op het Nova College?
  - 4.1 De intake
  - 4.2 De lessen
  - 4.3 Het jaar: kernlessen, dossierweken, zmb-uren, roosters.

5. Overige onderwerpen
  - 5.1 Introductiedag
  - 5.2 Overstap van tweede fase havo naar vwo tweede fase
  - 5.3 Deficiënties en vervolgopleidingen

6. Informatie via de website van het Nova College

7. Vavo-hbo-traject 'Alvast Studeren'

Bijlagen

Overzicht aanbod vakken vwo-top per locatie
Adressen en data

Mei 2009

Een goede basis

Bij het ROC Nova College helpen we je graag om je talent te ontwikkelen en je ambities waar te maken. Niet alleen in je beroep en opleiding, maar ook als mens. Dat betekent dat je bij ons ook de kans krijgt om je vooropleiding af te ronden. Zodat je een goede basis hebt voor je vervolgopleiding en carrière.

In deze gids 'oude regeling tweede fase vwo top' vind je uitgebreide informatie over onze top opleiding vwo vwo voor volwassenen. Deze opleiding behoort tot het voortgezet algemeen volwassenenonderwijs (Vavo). De verschillen met het voortgezet onderwijs duiden we in deze gids telkens aan met 'vavo specifiek'. Je kunt de vwo opleidingen bij ons volgen in Amstelveen, Haarlem en Hoofddorp.

Onderwijs voor volwassenen, overdag en 's avonds

Het Nova College is een regionaal opleidings centrum (roc) voor iedereen van 16 jaar en ouder. Onze opleidingen mavo/vmbo-tl, havo en vwo zijn speciaal voor volwassenen, in principe voor mensen van 18 jaar en ouder. Ook 16- en 17-jarigen kunnen tot het volwassenenonderwijs worden toegelaten, als zij door hun school voor voortgezet onderwijs worden uitbesteed bij het Vavo.

Wat betekent volwassenenonderwijs? Het betekent dat wij het onderwijs zo hebben georganiseerd dat je in eigen tempo het gewenste diploma of certificaat kunt behalen. Daarbij houden wij er rekening mee dat volwassenen vaak een baan en/of zorgtaken hebben, die ook tijd vragen. Vandaar dat je bij ons geen vakken volgt als lichamelijke opvoeding of culturele en kunstzinnige vorming. Bovendien krijg je aan het begin van het cursusjaar een studiewijzer met het jaarprogramma, je eigen rooster en wat wij van je verwachten. Je weet dus tijdig waar je aan toe bent. In het open leercentrum staan computers, waarop je zelfstandig kunt werken aan je opleiding.

Top opleidingen

In de top opleidingen kun je elk vak in één jaar afronden. In een intakegesprek bespreken we je wensen en mogelijkheden: een één- of tweejarige opleiding. De dagopleidingen richten zich vooral op mensen die snel en intensief willen leren, de avondopleidingen zijn gericht op mensen met een baan en/of andere taken. Het aantal vwo vakken dat we 's avonds aanbieden is beperkt.

Vernieuwde Tweede Fase

Bij ons kun je een havo of een vwo diploma vernieuwde tweede fase behalen. Het cursusjaar 2009-2010 biedt bovendien je laatste kans op een vwo diploma tweede fase oude regeling.

Informatie

De informatie in deze brochure kan op onderschikte punten nog veranderen. Let daarom op de verschijningsdatum. Wij hopen dat de brochure antwoord geeft op vragen die bij nieuwe cursisten leven. Neem voor meer informatie contact op met één van de locaties of kijk op www.novacollege.nl. Graag heten wij nieuwe cursisten welkom in het nieuwe cursusjaar 2009-2010.

Met vriendelijke groet,

Yvonne Walvisch-Stokvis

Directeur Vavo, Toeleiding en Training

Hoe ziet de opleiding eruit?

1.1 Inleiding

De vrije keuze van examenvakken bestaat niet meer. In plaats daarvan kies je voor een profiel. Dat is een belangrijk kenmerk van het lesprogramma tweede fase vwo.

Een profiel is een vaststaand pakket van vakken die met elkaar een samenhangend onderwijsprogramma vormen. Door die samenhang tussen de vakken zal de aansluiting op een vervolgstudie in het wetenschappelijk onderwijs of het hoger beroepsonderwijs beter verlopen. Elk profiel bereidt voor op een bepaald aantal studies.

1.2 Keuze uit vier profielen

Er zijn vier profielen

- Natuur en Techniek
- Natuur en Gezondheid
- Economie en Maatschappij
- Cultuur en Maatschappij

In het vwo kiest je in beginsel één profiel en volgt je de vakken die bij dat profiel horen.

N.B. Binnen het profiel cultuur en maatschappij kan nog weer tussen verschillende vakken een keuze worden gemaakt.

1.3 Studielast

In de tweede fase vwo zijn alle activiteiten gekoppeld aan studiebelasting in uren (sbu). Onder studiebelasting uren valt alle tijd – gerekend in klokuren- die je gemiddeld nodig hebt om je een bepaalde hoeveelheid stof eigen te maken. Je volgt lessen, maakt een werkstuk, leest boeken, werkt in het open leercentrum (olc), maakt huiswerk, je neemt deel aan excursies, enz. Een voorbeeld: voor het vak algemene natuurwetenschappen geldt een studielast van 200 uur. In de tabel van bijlage 1 vind je voor alle vakken de studiebelasting in uren (sbu) vermeld.

Om voor een heel diploma aan het centraal examen te kunnen deelnemen, heeft een cursist die het hele vwo programma wil volgen tenminste 3640 studiebelasting uren ingevuld in het vavo. Voor elk vak is een deel van die studielast omgezet in ingeroosterde activiteiten zoals lessen, toetsen, zelfstandig werken met begeleiding (zmb). Die tijd brengt u in ieder geval door op school.

Natuurlijk zijn sbu-getallen gemiddelden. De één werkt nu eenmaal sneller dan de ander. Maar toch, er wordt vanuit gegaan dat als je nog de hele tweede fase vwo stof wilt doen, je per cursusjaar tenminste 1215 uur bezig bent met werk voor school. Dat is ongeveer 38 uur per week, vergelijkbaar met een volle baan.

1.4 Het totale pakket

Het totale onderwijspakket van vwo bestaat uit de volgende vaste onderdelen

- Een gemeenschappelijk deel
- Een profieldeel
- Een vrij deel

Het gemeenschappelijk deel is voor alle vwo cursisten hetzelfde, ongeacht de profielkeuze.

N.B. Het gemeenschappelijk deel voor het vwo is anders dan het gemeenschappelijk deel voor het havo.

Naast het gemeenschappelijk deel staat het profieldeel, een samenhangend geheel van vakken die specifiek zijn voor het betreffende profiel. In het volgende hoofdstuk geven wij per profiel aan welke vakken het betreft.

Het vrije deel beslaat de rest van de studietijd: 200 sbu. In dit vrije deel kun je zelf een keuze maken (zie 3.3) in de besteding van minimaal 120 studiebelastingsuren.

- je volgt een vak uit een ander profiel dan het profiel dat je zelf hebt gekozen of
- je volgt een deelvak dat alleen in het vrije deel kan voorkomen, biologie 1 of economie 1 óf
- je volgt andere vakken die door de school worden aangeboden, management & organisatie of informatica.

De overige 80 studiebelastingsuren zijn in het vrije deel gereserveerd voor het profielwerkstuk.

In schema ziet het vwo-vavo programma er als volgt uit

Gemeen-Schappelijk deel	Profiel-deel	Vrije deel	
1600 sbu	1840 sbu	200 sbu	VWO-VAVO 3640 sbu

VAVO SPECIFIEK

Vavo cursisten zijn vrijgesteld van ckv1 en van lichamelijke oefening1

Het vrije deel bestaat uit minimaal 200 sbu.

1.5 Studeren per vak

VAVO SPECIFIEK

Bij het Voortgezet Algemeen Volwassenen Onderwijs (vavo) van het Nova College is deelname mogelijk voor een heel diploma vwo of voor certificaten per vak. Het is mogelijk dag- en avondopleiding te combineren.

In het cursusjaar 2009-2010 biedt het Nova College alle profielen vwo aan. Elk vwo vak wordt in één cursusjaar aangeboden en geëxamineerd (= vwo top).

Vwo top biedt de mogelijkheid het hele vwo 5/6 programma in 2 jaar te doorlopen.

Het programma van elk vak wordt in één jaar aangeboden en geëxamineerd.

Vwo top is geschikt voor gezakte eindexamenkandidaten, voor havo gediplomeerden met een gemiddeld eindcijfer 6,5 en voor cursisten die net zijn blijven zitten in vwo-5, voor cursisten die van profiel willen veranderen en voor cursisten die deficiënties willen wegwerken.

Tot en met het cursusjaar 2009-2010 worden de lessen verzorgd volgens de oude eindtermen vwo tweede fase.

Kies je voor een heel vwo diploma tweede fase, dan staan daar voor het vavo 3640 studielasturen voor. Dit totaal aantal studielasturen is niet in een jaar te realiseren.

Heb je al eerder vakken of delen van het schoolexamen afgesloten dan kom je u wellicht in aanmerking voor een of meerdere vrijstellingen. Daarover gaat de volgende paragraaf. Dit kán inhouden dat je je vwo diploma in één jaar kunt behalen.

N.B. Als je je wilt inschrijven om een vwo diploma vernieuwde tweede fase te behalen, kijk dan in de gids havo en vwo top vernieuwde tweede fase. Deze gids gaat over het vwo oude regeling!

1.6 Vrijstellingsregelingen

1.6.1 Vrijstellingen op basis van vwo tweede fase

VAVO SPECIFIEK

Wanneer u tot vwo top wordt toegelaten gelden de volgende regels voor vrijstelling van vakken, opdrachten, toetsen en het profielwerkstuk.

A. Vrijstellingen te verkrijgen bij de intake: 1, 2, 3, 4

1. Wanneer de kandidaat een *Schoolexamen voor een vak dat geen Centraal Examen* kent, heeft afgesloten, wordt het cijfer (een 6 of hoger) overgenomen en hoeft de kandidaat het betreffende vak op het vwo van het Nova College niet meer te volgen⁴.
  2. Wanneer de kandidaat een *vak met een Centraal Examen* heeft afgesloten, wordt het cijfer (een 6 of hoger) overgenomen en hoeft de kandidaat het betreffende vak niet meer te volgen⁴.
- Opmerking bij punt 1 en 2: Cijfer 4 of 5 kan ook meegenomen worden als dat bij de uitslagbepaling nog toelaatbaar is.
3. Wanneer de kandidaat het *profielwerkstuk* met een 'voldoende' of een 'goed' heeft afgesloten, wordt dit overgenomen en hoeft de kandidaat geen profielwerkstuk meer te maken.
  4. Wanneer de kandidaat bij een eerder afgelegd examen voor *literatuur* een eindcijfer 6 of hoger heeft behaald, wordt dit cijfer overgenomen.

⁴ Deze regeling betreft ook vakken die het Nova College NIET aanbiedt: o.a. ckv 2,3 en filosofie, eveneens de 'oude stijl' vakken muziek en tekenen / handenarbeid / textiele werkvormen.

In alle gevallen geldt: het getuigschrift mag niet ouder zijn dan 10 jaar.

B. Verlengde intake

Voor bepaalde onderdelen van vakken kunt u op verzoek vrijstelling of verlichting van het studieprogramma verkrijgen. Dit is ter beoordeling van de examencommissie op voordracht van de vakdocent⁵: 5, 6, 7, 8

5. Indien de cursist op zijn vorige school het gehele onderdeel *praktische opdracht* van een vak, met uitzondering van wiskunde, heeft afgesloten met een eindcijfer 6 of hoger, dan neemt de betreffende vakdocent het eindcijfer over. De vakdocent neemt de beoordeling over van het ondertekende en gestempelde formulier 'vrijstellingen op verzoek'.
6. Wiskunde: de cursist kan een eerder gemaakte *praktische opdracht* inleveren bij de vakdocent indien hij van mening is dat deze praktische opdracht aan de gestelde criteria voldoet. Vervolgens beoordeelt de vakdocent de praktische opdracht. Wanneer de docent van oordeel is dat de kandidaat recht op vrijstelling heeft voor die praktische opdracht(en), wordt de becijfering overgenomen van het ondertekende en gestempelde formulier 'vrijstellingen op verzoek'.
7. De vakdocent geeft verlichting van het studieprogramma bij een geheel afgeronde taalvaardigheid mét het 'naar behoren' afgesloten handelingsdeel dat de kandidaat van een andere school meebrengt, eindcijfer 6 of hoger. De vakdocent neemt de beoordeling over van het ondertekende en gestempelde formulier 'vrijstellingen op verzoek'.

⁵ De vakdocent houdt zich hierbij aan door de vaksectie dan wel het vakkencluster vastgestelde criteria.

8. Als je nog geen eindcijfer voor literatuur hebt maar wel het leesdossier + literatuurtoets hebt voltooid van een of meerdere moderne talen dan kun je de voldoende (vwo) resultaten meenemen naar het volwassenenonderwijs. De vakdocent neemt de beoordeling over van het ondertekende en gestempelde formulier 'vrijstellingen op verzoek'.

Voor VRIJSTELLINGEN OP VERZOEK (beschreven onder 5 t/m 8) dien je het betreffende formulier op je vorige school VO te laten ondertekenen en stempelen.

Denk je na het lezen van deze paragraaf in aanmerking te komen voor vrijstellingen op verzoek?

- A. Vraag dan eerst een 'formulier vrijstellingen op verzoek' aan.

Te downloaden via de site van het Nova College of aan te vragen bij de administratie:
Amstelveen, Notenlaan 4, telefoon (023) 530 29 15

Haarlem, Planetenlaan 5, telefoon (023) 530 26 00
Hoofddorp, Steve Bikostraat 75, telefoon (023) 530 32 00

B. Retourneer de informatie zoals op het betreffende formulier is aangegeven.

Op de website van het Nova College vind je ook een overzicht van meest gestelde vragen over vwo top.
www.novacollege.nl

Kies: opleidingen, alle opleidingen, volwassenenonderwijs en klik op vavo.

1.6.2 Vrijstellingen op basis van havo bij doorstroom naar vwo (nieuw - nieuw)

A. Vrijstellingen te verkrijgen bij de intake

Cursisten die doorstromen van havo naar vwo zijn van rechtswege vrijgesteld van geschiedenis en maatschappijleer in het gemeenschappelijk deel en van algemene natuurwetenschappen (anw).

B. Verlengde intake

Voor het door jou op de **havo** voldoende gemaakte onderdeel praktische opdrachten en het profielwerkstuk kunt je om verlichting van het betreffende vwo programmaonderdeel vragen. De vakdocent beoordeelt het werk en geeft aan wat je vervolgens moet doen om het op vwo niveau te brengen.⁵⁾

⁵⁾ De vakdocent houdt zich hierbij aan door de vaksectie dan wel het vakkencluster vastgestelde criteria.

2. Vwo-top: vakken, studielast, vervolgoopleidingen

In de volgende paragrafen vind je een overzicht van de vakken van het gemeenschappelijk deel, het profieldeel en het vrije deel met daarbij de studielast per vak verdeeld over vwo top.

Zoals reeds vermeld, valt onder studielast *alle* tijd die de cursist gemiddeld nodig heeft om zich een bepaalde hoeveelheid stof eigen te maken, gerekend in klokuren. De studielast is dus niet hetzelfde als het aantal lessen dat per vak wordt gegeven.

Voor elk profiel in het vwo is de totale studielast in principe gelijk. Voor de studielast maakt het dus niet uit welk profiel je kiest.

De studielast in vwo top is als volgt over het totale lesprogramma verdeeld

- voor het gemeenschappelijk deel 1600 uren
- voor het profieldeel 1840 uren
- voor het vrije deel 200 uren

2.1 Het gemeenschappelijk deel: vakken en studielast

Alle cursisten die een diploma vwo willen behalen volgen het gemeenschappelijk deel, welk profiel zij ook hebben gekozen.

Het gemeenschappelijk deel vwo-top omvat de volgende vakken

Gemeenschappelijk deel	Studiebelasting in uren
vakken	vwo-top
Nederlands	480
Engels	400
Frans ^{1 a)}	160
Duits 1 ^{a)}	160
Algemene Natuurwetenschappen	200
Maatschappijleer	120
Geschiedenis	80
Totaal:	1600

- a) Voor cursisten die op de havo geen Frans 1,2 en/of Duits 1,2 in hun programma hebben gevolgd zijn er schakelprogramma's leesvaardigheid Frans en Duits.

2.2 Profielen: vakken, studielast, vervolgoopleidingen

Wil je een diploma vwo behalen dan moet je voor een bepaald profiel kiezen.

Er zijn vier profielen

- Natuur en Techniek
- Natuur en Gezondheid
- Economie en Maatschappij
- Cultuur en Maatschappij

Hierna volgt per profiel een overzicht van de vakken die bij het profieldeel horen en de daarvoor geldende studielast.

VAVO SPECIFIEK is dat je ieder vak in één jaar volgt en afsluit met een examen.

2.2.1 Profiel Natuur en Techniek

Wanneer je kiest voor het profiel Natuur en Techniek, geldt de volgende tabel. Hierin is per vak de studielast aangegeven. Dit profiel omvat de onderstaande vakken

Natuur en Techniek	Studiebelasting in uren vwo-top
vakken	
Wiskunde B1,2	760
Natuurkunde 1,2	560
Scheikunde 1,2	520
Totaal:	1840

VAVO SPECIFIEK is dat je ieder vak in één jaar volgt en afsluit met een examen.

Met dit profiel ben je voorbereid op vervolgstudies in het wetenschappelijk onderwijs (universiteit). Het gaat hier om studies als bouwkunde, technische informatica, werktuigbouwkunde, wiskunde, scheikunde, maritieme techniek, e.d.

2.2.2 Profiel Natuur en Gezondheid

Wanneer je kiest voor het profiel Natuur en Gezondheid, geldt de onderstaande tabel. Hierin is per vak de studielast aangegeven. Dit profiel omvat de onderstaande vakken

Natuur en gezondheid	Studiebelasting in uren vwo-top
vakken	
Wiskunde B1	600
Natuurkunde 1	360
Scheikunde 1	400
Biologie 1,2	480
Totaal:	1840

Binnen dit profiel geldt, dat u de deelvakken wiskunde B1 en natuurkunde 1 mag vervangen door respectievelijk het vak wiskunde B1,2 en het vak natuurkunde 1,2.

VAVO SPECIFIEK is dat je ieder vak in één jaar volgt en afsluit met een examen.

Wie dit profiel kiest is goed voorbereid op o.a. de volgende vervolgstudies aan de universiteit, zoals biologie, milieu- of gezondheidskunde, geneeskunde, diergeneeskunde, tandheelkunde, milieuhygiëne, landinrichtingswetenschappen, e.d.

2.2.3 Profiel Economie en Maatschappij

Als je kiest voor het profiel Economie en Maatschappij, geldt de onderstaande tabel. Hierin is per vak de studielast aangegeven. Dit profiel omvat de onderstaande vakken

Economie en Maatschappij vakken	Studiebelasting in uren vwo-top
Economie 1,2	520
Wiskunde A1,2	600
Geschiedenis	360
Aardrijkskunde	360
Totaal:	1840

Wie voor dit profiel kiest, mag het vak wiskunde A1,2 vervangen door het deelvak wiskunde B1 of het vak wiskunde B1,2.

VAVO SPECIFIEK is dat je ieder vak in één jaar volgt en afsluit met een examen.

Met dit profiel kun je onder andere doorstromen naar de volgende studierichtingen in het wetenschappelijk onderwijs: economie, rechten, bestuurskunde, accountancy, geschiedenis, geografie, e.d.

2.2.4 Profiel Cultuur en Maatschappij

Als je kiest voor dit profiel, dan kies je onder andere voor een verdere verdieping van minstens één van de deelvak talen uit het gemeenschappelijk deel (480-160=320 sbu). Daarmee staat één keuze vast. Maar je moet meer keuzes maken.

Cultuur en Maatschappij (zonder CKV 2,3) vakken	Studiebelasting in uren vwo-top
Taal (1,)2	320
Geschiedenis	360
Wiskunde A1 ^{a)}	360
twee (Nova) vakken	
• Taal (1,)2	320
• Aardrijkskunde	360
Totaal:	minimaal ^{b)} 1680

- a) Wiskunde A1 kan vervangen worden door wiskunde A1,2 (600), B1 (600) of B 1,2 (760).
 b) Ligt het totaal aantal sbu tussen de 1680 en 1840? Dan dien je een extra vak te kiezen in het vrije deel.

VAVO SPECIFIEK is dat je ieder vak in één jaar volgt en afsluit met een examen.

De tweede fase vakken ckv 2,3 (respectievelijk 200 en 280 sbu), filosofie (320 sbu) en maatschappijleer (360 sbu), eveneens de oude stijl vakken muziek, tekenen / handenarbeid / textiele werkvormen (480 sbu), die het Nova College NIET aanbiedt, geven recht op vrijstelling, als het betreffende vak is afgesloten met een examen (cijfer 6 of hoger).

Met dit profiel kun je kiezen voor bijvoorbeeld de volgende studies aan een universiteit: sociologie, psychologie, de gekozen talen, algemene taalwetenschappen, kunstgeschiedenis, rechten, politicologie, geschiedenis, e.d.

2.3. Vrije deel

Naast het gemeenschappelijk deel en het profieldeel heb je te maken met het vrije deel, welk profiel je ook gekozen hebt.

Dit vrije deel bestaat uit 2 componenten.

- Je kunt binnen dit vrije deel het door jou gekozen profiel aanvullen met een vak uit een van de andere profielen -mits het rooster dit toelaat- voor minimaal 120 sbu
of je kunt het vrije deel invullen met niet-profielvakken die de school aanbiedt

biologie 1	160 sbu
economie 1	280 sbu
informatica	280 sbu
- Je besteedt 80 uur aan uw profielwerkstuk dat een onderdeel is van het schoolexamen.

2.4 Overzicht van examenvakken vwo Nova College

VAKKEN		EXAMEN	
Gemeenschappelijk deel dus verplicht	profieldeel of vrije deel dus keuze	centraal examen	schoolexamen
Nederlands		X	X
Engels		X	X
Frans 1 (leesvaardigheid)			X
Duits 1 (leesvaardigheid)			X
ANW			X
Maatschappijleer			X
Geschiedenis			X
	<u>Cultuur en Maatschappij</u> (zonder CKV 2,3):		
	Frans (1,2)	X	X
	Of		
	Duits (1,2)	X	X
	Geschiedenis	X	X
	Wiskunde A1	X	X
	Aardrijkskunde	X	X
	Taal 1,2	X	X
	(deel)vak bij < 1840 sbu	(X)	X
	<u>Economie en Maatschappij:</u>		
	Economie 1,2	X	X
	Wiskunde A1,2	X	X
	Aardrijkskunde	X	X
	Geschiedenis	X	X
	<u>Natuur en gezondheid:</u>		
	Biologie 1,2	X	X
	Natuurkunde 1	X	X
	Scheikunde 1	X	X
	Wiskunde B1	X	X
	<u>Natuur en Techniek:</u>		
	Natuurkunde 1,2	X	X
	Scheikunde 1,2	X	X
	Wiskunde B1,2	X	X
	<u>Vrije deel:</u>		
	De onder de profielen genoemde (deel)vakken		
	Informatica		X
	Economie 1	X	X
	Biologie 1		X
	Turks startersvak		X

Opmerking: als het examendossier (zie hoofdstuk 3) nog niet is afgesloten, mag je niet deelnemen aan het centraal examen.

VAVO SPECIFIEK

Je bouwt per vak een examendossier op. Je mag dus voor een vak deelnemen aan het centraal examen indien je het schoolexamen voor dat vak hebt afgerond.

3. Het Examen

Voor het vwo geldt dat het examen uiteenvalt in een centraal examen (landelijk) en een deel dat de school organiseert, het zogenaamde schoolexamen.

Niet alle vakken doen aan beide onderdelen mee.

- Sommige vakken uit het gemeenschappelijk deel hebben alleen een schoolexamen, andere (Nederlands en Engels) hebben een schoolexamen en een centraal examen.
- Alle profielvakken hebben een schoolexamen en een centraal examen.
- Alle vakken die je in het vrije deel kiest en die tevens in een profiel voorkomen, hebben een schoolexamen en een centraal examen.

Ieder vak kan op het Nova College in één schooljaar gevolgd en afgesloten worden met de daarbij horende examens. Je mag alleen aan het centraal examen van een vak deelnemen als je alle delen van het schoolexamen van het betreffende vak hebt afgerond. Bij de vakken met een centraal examen bepaalt het schoolexamen de ene helft van het uiteindelijke examencijfer en het centraal examen de andere helft.

VAVO SPECIFIEK

Kies je *niet* voor een diploma vwo dan kun je bij het Nova College voor een met een voldoende afgesloten vak een certificaat behalen. Je mag altijd deelnemen aan het centraal examen van de vakken waarvan je het schoolexamen hebt afgerond. Kies je *wel* voor een diploma vwo dan mag je hier meerdere jaren over doen. Een certificaat is 10 jaar geldig.

De zak- slaagregeling zoals beschreven in 3.2 geldt dan eveneens.

Officieel moet het profielwerkstuk zijn afgerond voor je eindexamen doet in het laatste vak waarmee je vwo diploma wenst te behalen. Wij raden je echter aan het profielwerkstuk te maken in het cursusjaar waarin je examen aflegt in het vak (de vakken) waarop het profielwerkstuk van toepassing is.

3.1 Het schoolexamen

3.1.1 Het examendossier

Alle resultaten en activiteiten van het schoolexamen worden samengevoegd tot een zogenaamd examendossier. Hiertoe behoren de handelingsdelen van de verschillende vaardigheden (van bijvoorbeeld de moderne talen), de praktische opdrachten, het profielwerkstuk en de toetsen.

3.1.2 Het programma van toetsing en afsluiting

Aan het begin van het schooljaar krijg je een Programma van Toetsing en Afsluiting (pta). Daarin staat voor elk vak precies aangegeven wat je dat jaar moet doen voor het schoolexamen. Welke toetsen en opdrachten er zijn, wat er wel en niet becijferd wordt en hoe de cijfers worden doorberekend.

Elke kernlesperiode van 6 weken wordt afgesloten met een toets of een eindopdracht.

Een toets bestaat uit een aantal open en/of gesloten vragen, wordt altijd beoordeeld met een *cijfer* en wordt alleen afgenomen in dossierweken (zie 4.3). Aan een toets gaat meestal een proeftoets (zonder cijfer) vooraf, waardoor voor jou duidelijk wordt op welke manier de leerstof zal worden getoetst.

Praktische opdrachten zijn bedoeld om vaardigheden te toetsen. Praktische opdrachten in het kader van het schoolexamen hebben een beperkte studielast en een concreet eindresultaat. Het gaat echter meestal niet alleen om het eindproduct maar ook om het achterliggende proces. Vaak moet de cursist zijn activiteiten documenteren in een logboek of op een andere door het vakkencluster bepaalde vorm, zodat deze bij de beoordeling betrokken kan worden. Voor de praktische opdracht(en) wordt een *cijfer* gegeven.

Onderdelen die niet met een cijfer worden afgesloten, horen bij het zogenaamde handelingsdeel. Opdrachten van het handelingsdeel worden beoordeeld met '*naar behoren*'. Opdrachten die niet naar behoren worden beoordeeld moet u overdoen tot de opdracht naar het oordeel van uw docent naar behoren is vervuld.

3.1.3 Het profielwerkstuk

Het profielwerkstuk is een uitgebreide praktische opdracht met een studielast van 80 uur, die apart op de cijferlijst vermeld wordt. De eindbeoordeling moet altijd zijn '*voldoende*' of '*goed*', er wordt geen cijfer voor gegeven. Het profielwerkstuk kan over één of twee profielvakken gaan en kan maximaal door twee cursisten gemaakt worden. Aan de hand van dit werkstuk worden de vaardigheden in het betreffende vak of de betreffende vakken beoordeeld, maar ook jouw kennis en inzicht in die vakken.

3.2 Wanneer bent u geslaagd voor uw examen?

Het schoolexamen bepaalt 50% van het eindexamencijfer bij de vakken met een centraal examen. De andere helft van het eindexamencijfer is afhankelijk van het resultaat van het centraal examen.

Wanneer ben je geslaagd of gezakt? Deze regeling is uiteraard landelijk vastgelegd en zij luidt: een kandidaat is geslaagd, wanneer hij

- voor alle vakken een 6 of hoger heeft behaald of
- voor één van de vakken een 4 of 5 en voor alle andere vakken een 6 of hoger heeft behaald of
- voor twee van de vakken een 5 heeft behaald of voor een vak een 4 en voor een ander vak een 5 behaald heeft en verder alle vakken een 6 of hoger, met dien verstande dat de beide onvoldoendes niet allebei in een profielvak mogen voorkomen.

én het profielwerkstuk met een '*voldoende*' of een '*goed*' heeft afgesloten.

4. Hoe werken we op het Nova College?

4.1 Intake en inschrijving , VAVO SPECIFIEK

Als je hebt besloten je aan te melden volgt altijd een afspraak voor een intake gesprek. Tijdens het intake gesprek kan blijken dat jouw voorkennis niet aansluit bij het gewenste instroomniveau. Als dit toch leidt tot inschrijving dan is deze voorwaardelijk, dat wil zeggen dat je aan het begin van het schooljaar een toelatingstoets dient af te leggen of dat je een bepaalde instroomcursus dient te volgen.

4.2 De lessen

Naast klassikale instructielessen zijn er werklessen: per vak wordt in een studiewijzer aangegeven wanneer en waarover de klassikale instructie plaatsvindt, wanneer welke leerstof en opdrachten afgerond moeten zijn, wanneer de handelingsdelen ingeleverd moeten worden, enz. Aan de hand van de studiewijzer werk je zoveel mogelijk zelfstandig of in een groep aan jouw taken. Je werkt in het lokaal (dan kun je meteen iets aan de docent vragen), soms in het open leercentrum of in het computerlokaal.

4.3 Het jaar: kernlessen, dossierweken, zmb-uren, roosters

Wij verdelen het jaar in 4 periodes met kernlessen. Een periode duurt 6 weken, waarin je bezig bent met de leerstof van die periode.

In de 5de periode worden specifieke examentrainingen gegeven als laatste voorbereiding op het centraal examen dat op 17 mei 2010 begint.

Op elke periode volgt een dossierweek. In die week zijn er geen lessen.

Je doet dan mee aan de toetsen en werkt aan andere dossieropdrachten. In de studiewijzer en in het programma van toetsing en afsluiting kun je zien voor welk vak er een toets is en aan welke opdracht er gewerkt moet worden.

Per profiel zijn er wekelijks, soms alleen in bepaalde periodes, zmb-uren (zelfstandig werken met begeleiding). De invulling van de te begeleiden werkzaamheden vind je in de studiewijzer. Er is dan altijd een vakdocent aanwezig die je dan kan raadplegen.

5. Overige onderwerpen

5.1 Introductie

In de eerste schoolweek wordt voor vwo-top een introductie georganiseerd.

Je krijgt je rooster, leert je mentor kennen en veel medecursisten, je krijgt een introductie in het open leercentrum, je legt een instaptoets digitale vaardigheden af en je krijgt uitleg over de elektronische leeromgeving Nova Portal.

5.2 Overstap van tweede fase havo naar vwo tweede fase

Ieder die een havo-diploma heeft met een gemiddeld cijfer 6,5 of hoger kan overstappen naar vwo-top en in ieder geval een voldoende voor Nederlands én wiskunde kan overstappen naar het vwo.

Als je geen Frans1,2 en/of Duits 1,2 in je havo pakket had is die overstap onder bepaalde voorwaarden mogelijk. De details over de overstap regelen we in het intake gesprek. Daarin wordt vastgesteld wat je moet inhalen.

Dit geldt eveneens voor de deelvakken havo economie 1 en wiskunde A1.

Houd er rekening mee dat je een profiel moet kiezen. Ook dit komt tijdens de voorlichtingsavond en het intake gesprek aan de orde.

Vrijstellingen

Cursisten die doorstromen van havo naar vwo zijn van rechtswege vrijgesteld van geschiedenis en maatschappijleer in het gemeenschappelijk deel en van algemene natuurwetenschappen (anw).

5.3 Deficiënties en vervolgopleidingen

Je vakkenpakket sluit niet aan bij de door jou gewenste vervolgopleiding? Het vavo biedt je de mogelijkheid deficiënties weg te werken. Immers, je kunt op het Nova College ook in één of in een paar vakken examen doen; bij een voldoende eindcijfer krijg je dan een certificaat.

6. Informatie via de website van het Nova College

Heb je na het lezen van deze brochure nog vragen over tweede fase vwo-top die je vóór de informatieavonden beantwoord wilt hebben?

Op de website van het Nova College vind je een overzicht van de meest gestelde vragen over vwo-top.

www.novacollege.nl

Kies: volwassenenonderwijs en klik op vavo, kies vervolgens vwo.

Beschik je niet over internet, geen punt. Achterin de brochure staan de telefoonnummers van de verschillende vestigingen van het Nova College waar tweede fase vwo-top wordt aangeboden. Tevens vind je daar de data van de informatieavonden.

7. Vavo-hbo-traject 'Alvast Studeren' 2009-2010 Hogeschool INHOLLAND, Hogeschool van Amsterdam en ROC Nova College

Achtergronden:

- Cursisten die op één of twee vakken gezakt zijn voor hun havo- of vwo-examen, het vo min of meer ontgroeid zijn en gemotiveerd zijn om een bepaalde hbo-opleiding te volgen, krijgen de mogelijkheid een uitdagend programma te volgen op vavo en hbo om zo in een jaar alsnog hun diploma te behalen en tevens (onderdelen van) de propedeuse.
- Ervaringen bij de reeds bestaande trajecten en soortgelijke mbo-hbo-trajecten hebben geleerd dat veel cursisten bereid zijn zich extra in te spannen en dergelijke trajecten vaak redelijk tot zeer succesvol afronden.
- Bijkomend voordeel is dat de cursisten een (meer dan) volledig dagprogramma volgen.

Het traject kent de volgende elementen:

- **Status cursisten**
De cursisten die dit jaar gezakt zijn blijven formeel ingeschreven bij hun vo-school en worden uitbesteed naar het vavo van het ROC Nova College.
De overige cursisten staan formeel ingeschreven bij het vavo.
De Alvast Studeren deelnemers worden als cursist toegelaten tot het onderwijs van INHolland of bij de Hogeschool van Amsterdam.
- **Aanmelding en Toelating**
Er is een gelimiteerd aantal plaatsen.
In verband met het begin van de zomervakantie moet de **aanmelding uiterlijk 26 juni 2009, 17.00 uur** binnen zijn bij het Nova College en bij de hogeschool van keuze. De aanmelders worden telefonisch uitgenodigd voor de intakegesprekken. Deze vinden plaats in week 27 en 28. Het aanmeldingsformulier is te downloaden van de website van INHolland (www.inholland.nl) van de Hogeschool van Amsterdam (www.HvA.nl) of de website van het Nova College (www.novacollege.nl) onder de knop 'Alvast Studeren'.
Om toegelaten te kunnen worden, moet de cursist een motivatiebrief schrijven, waarin de keuze van de hbo-opleiding* wordt gemotiveerd en de redenen waarom men wil deelnemen aan het traject omschreven zijn. Tegelijkertijd moet het volledig ingevulde aanmeldingsformulier, een kort c.v. en een kopie van de cijferlijst ingeleverd of gemaild worden.
Na aanmelding en ontvangst van bovenstaande documenten volgt een intakegesprek met vertegenwoordigers van vavo en hbo. Het advies van de decaan wordt meegewogen. Bij het intakegesprek moeten de documenten die genoemd worden in de bijlage *Documenten voor de intake* (zie bovengenoemde websites van het Nova College en INHolland, HvA) meegenomen worden.
Indien de deelnemende instellingen het risico voor de leerling te groot vinden, wordt de leerling niet toegelaten tot het traject.
Indien er meer aanmeldingen dan plaatsen zijn, zal de toelating (met inachtneming van bovenstaande) plaatsvinden op volgorde van aanmelding.
*Opleidingen waar een numerus fixus voor bestaat zijn niet bij het traject betrokken.
Uiteraard geldt voor alle hbo opleidingen dat bij toelating de normale profiel- en opleidingsspecifieke eisen van kracht zijn.
- **Contract**
Bij toelating wordt door de cursist een overeenkomst ondertekend, waarin de wederzijdse inspanningsverplichtingen zijn vastgelegd.
- **Cursusgeld**
Het cursusgeld voor het vavo-hbo-traject is in totaal circa €2000, exclusief studiematerialen. Dit bedrag bestaat uit twee delen. Het hbo-deel is hetzelfde als het collegegeld voor reguliere studenten, namelijk € 1565. Het vavo-deel varieert, want is afhankelijk van het aantal vakken (een of twee) en het aantal lessen dat per vak gevolgd wordt. Alle roc's vragen dezelfde opslag van € 250 voor onder andere extra begeleiding en administratiekosten.
Gespreide betaling is mogelijk.
N.B. Voor cursisten met een uitbestedingsovereenkomst is het vavo onderwijs, inclusief de boeken, gratis.

- **Studiefinanciering**
De cursisten hebben géén recht op studiefinanciering en OV-jaarkaart. Indien cursisten ten onrechte wel studiefinanciering en/of OV-jaarkaart aanvragen en ontvangen, wordt het totaalbedrag bij de jaarlijkse controle aan het begin van het volgend kalenderjaar met opslag van een boete door de IB-groep teruggevorderd.
Tot 18 jaar behoudt men recht op kinderbijslag. Cursisten van 18 jaar en ouder kunnen aanspraak maken op de vavo-deeltijd-vergoeding dan wel tegemoetkoming studiekost scholier indien er voor hen een uitbestedingsovereenkomst is afgesloten tussen vavo en vo-school.
Na afloop van het traject heeft de deelnemer, als hij/zij zich inschrijft bij een hbo-instelling dus nog recht op de volledige studiefinanciering. Bij een voorspoedig studieverloop kan een deel van de studiefinanciering ingezet worden voor een gedeeltelijke bekostiging van bijvoorbeeld een masteropleiding.
- **IB-groep**
Indien de cursist zich reeds had aangemeld bij de IB-groep voor een hbo-opleiding voor het studiejaar 2009-2010, moet deze aanmelding voor aanvang van het Alvast Studeren traject ongedaan gemaakt worden. De cursist is daarvoor zelf verantwoordelijk.
- **Aanvang studiejaar**
De introductieweek van het hbo start in week 35, de colleges in week 36. De cursisten worden geacht vanaf het begin aan alle activiteiten deel te nemen.
Bij het vavo vinden de introductiebijeenkomsten in week 35 plaats; de lessen starten in week 36.
- **Onderwijs**
De lessen gericht op het behalen van het havo of vwo diploma worden aangeboden op een vestiging van het ROC Nova College. Er wordt naar gestreefd alle lessen in de avonden te laten vallen. Dit kan echter niet in alle gevallen gegarandeerd worden.
Overdag volgt de cursist het onderwijsprogramma van de hbo-opleiding op een van de locaties van INHolland of van de HvA.
Er wordt vanuit gegaan dat de deelnemers het hele propedeuseprogramma volgt.
Mocht in de praktijk blijken dat het totaalpakket te zwaar is, dan zal de prioriteit liggen bij het behalen van het vo-diploma.
- **Begeleiding**
De begeleiding van de cursisten vindt plaats door de Alvast Studeren coördinator van het vavo en de studieloopbaanbegeleiders van de hbo-opleiding. Regelmatig vindt overleg plaats tussen de beide coördinatoren over de studieresultaten van de deelnemers. Bij tegenvallende resultaten wordt aan cursist en ouders een brief gestuurd met eventueel een advies het programma te verlichten.
- **Statuten**
Bij de onderwijsactiviteiten op ROC en hbo zijn de statuten van de deelnemende instellingen van toepassing.
- **Examenreglement**
Het examenreglement van het vavo is van toepassing op de cursisten. Bij het hbo is tijdens het Alvast Studeren traject het Bindend Afwijzend Studieadvies niet van toepassing.
- **Verzilvering studieresultaten hbo**
De op het hbo behaalde studieresultaten worden in dossier bewaard.
Als de cursist geslaagd is voor het vo-diploma en zich het daaropvolgende cursusjaar inschrijft als reguliere student bij **de al gevolgde opleiding bij dezelfde hogeschool**, dan worden de behaalde resultaten omgezet in vrijstellingen. Deze vrijstellingen tellen mee voor de benodigde 60 ECTS (studiepunten) voor de propedeuse.

Bijlage

Overzicht van de vakken tweede fase vwo-top 2009 - 2010 die op de verschillende locaties gegeven worden

(deel)vak	SBU	Amstelveen	Haarlem	Hoofddorp
Nederlands	480	X	X	X
Engels	400	X	X	X
Frans1	160	X	X	X
Frans 1,2	480	X	X	X
Duits 1	160	X	X	X
Duits 1,2	480	X	X	X
Spaans startersvak	480	X		
ANW	200	X	X	X
Maatschappijleer gemeenschappelijk deel	120	X	X	X
Geschiedenis gemeenschappelijk deel	80	X	X	X
profieldeel	360	X	X	X
Aardrijkskunde	360	X	X	X
Biologie 1	160	X	X	
Biologie 1,2	480	X	X	X
Wiskunde A1	360	X	X	X
Wiskunde A1,2	600	X	X	X
Wiskunde B1	600	X	X	X
Wiskunde B1,2	760	X	X	
Natuurkunde 1	360	X	X	
Natuurkunde 1,2	560	X	X	
Scheikunde 1	400	X	X	
Scheikunde 1,2	520	X	X	
Economie 1	280	X	X	X
Economie 1,2	520	X	X	X
Informatica	280	X	X	X

**Tweede fase vakken als ckv 2,3 , filosofie en maatschappijleer (profielvak),
eveneens de vakken muziek en tekenen / handenarbeid / textiele werkvormen, die het Nova
College NIET aanbiedt op het vwo, geven recht op vrijstelling, als het betreffende vak is afgesloten
met een examen (eindcijfer 6 of hoger).**

Adressen en data

AMSTELVEEN

Notenlaan 4
1185 RS Amstelveen
Telefoon (023) 530 29 15
Contactpersoon: mevrouw D. van Drooge

Informatieavonden met presentaties om
19.00 uur over havo/vwo
donderdag 4, 18 en 25 juni 2009

11.00 uur over havo/vwo
maandag 29 juni 2009

Telefonische informatie
maandag t/m donderdag 10.00–13.00 uur
vrijdag 10.00-12.00 uur
woensdag en donderdag 19.00–20.00 uur

HAARLEM

Planetenlaan 5
2024 EN Haarlem
Telefoon (023) 530 26 00
Contactpersonen: de heer J.Jens en
mevrouw C.Leemans voor havo en vwo

Informatieavonden met presentaties om
19.00 uur over havo/vwo
donderdag 4 en 18 juni 2009
woensdag 24 juni 2009

11.00 uur over havo/vwo
maandag 29 juni 2009

Telefonische informatie
maandag t/m vrijdag 10.00–15.00 uur
maandag t/m donderdag 19.00–20.30 uur

HOOFDDORP

Steve Bikostraat 75
2131 RZ Hoofddorp
Telefoon (023) 530 32 00
Contactpersoon: mevrouw W. Brüll

Informatieavonden met presentaties om
19.00 uur over havo/vwo
donderdag 4, 18 en 25 juni 2008

11.00 uur over havo/vwo
maandag 29 juni 2009

Telefonische informatie
mevrouw S. de Boer en mevrouw M. de Vlerk
maandag t/m vrijdag 09.00–15.00 uur

Meer weten? Kijk op www.novacollege.nl
Kies: volwassenenonderwijs en klik op vavo. Hier
vind je onder ander de meest gestelde vragen en
vooropleidingseisen hbo en wo.

Routebeschrijvingen:
www.novacollege.nl/locaties